

Indiener: Democraten Voerendaal

Aan het college van B & W van de Gemeente Voerendaal

Voerendaal, 10 augustus 2026

Onderwerp: Toekomst Zuyderland ziekenhuis Heerlen en oproep tot onafhankelijk onderzoek

Geacht College van B&W,

In een recent artikel in De Limburger pleit emeritus hoogleraar huisartsgeneeskunde André Knottnerus voor een écht onafhankelijk onderzoek naar het toekomstplan van Zuyderland en naar de gevolgen daarvan voor de beschikbaarheid, bereikbaarheid en kwaliteit van de ziekenhuiszorg in de Mijnstreek. Daarbij plaatst hij onder meer vragen bij de onafhankelijkheid en toetsbaarheid van het tot nu toe doorlopen proces en bij de onderbouwing van de keuze om hoog-complexe acute zorg te concentreren in Sittard-Geleen.

Democraten Voerendaal vindt een goed functionerend regionaal ziekenhuis een belangrijke, wezenlijke en dus noodzakelijke voorziening voor de leefbaarheid en sociale kwaliteit van onze regio. Het Zuyderland ziekenhuis in Heerlen is niet alleen van groot belang voor Heerlen, maar ook voor inwoners van Voerendaal en de bredere Parkstadregio. Verdere afbouw van essentiële ziekenhuisfuncties in Heerlen kan daarom grote gevolgen hebben voor bereikbaarheid, toegankelijkheid en het gevoel van zekerheid over goede zorg dichtbij.

Juist omdat verschillende partijen verschillende lezingen geven van de gevolgde onderzoeken, de rol van toezichthouders en de afweging tussen Heerlen en Sittard-Geleen, vinden wij het belangrijk dat helder wordt welke feiten vaststaan, welke aannames aan de plannen ten grondslag liggen en welke gevolgen voor onze inwoners zijn onderzocht. Daarbij achten wij het van belang dat de gemeente Voerendaal haar regionale positie benut, onder andere via de Ziekenhuisalliantie en de bestuurlijke contacten met omliggende gemeenten.

Daarbij is ook relevant dat vanaf 2027 nieuwe wettelijke waarborgen zijn voorzien bij het geheel of gedeeltelijk beëindigen of opschorten van acute zorg op een locatie, waarbij een zwaarwegend advies van de burgemeester van de vestigingsgemeente en overleg met burgemeesters van omliggende gemeenten een rol krijgen. Dat maakt het des te belangrijker dat ook Voerendaal tijdig een goed onderbouwde positie inneemt.

Naar aanleiding hiervan heeft de fractie Democraten Voerendaal de volgende vragen aan het college:

1. Is het college bekend met het genoemde artikel in De Limburger en met de oproep van emeritus hoogleraar André Knottnerus tot een onafhankelijk onderzoek?
2. Hoe beoordeelt het college op dit moment de ontwikkelingen rond de toekomstige inrichting van Zuyderland, in het bijzonder de gevolgen daarvan voor de locatie Heerlen en specifiek voor alle inwoners van Voerendaal?
3. Deelt het college de opvatting dat het Zuyderland ziekenhuis in Heerlen een essentiële regionale voorziening is voor Parkstad en daarmee ook voor Voerendaal? Zo ja, welke ziekenhuisfuncties acht het college minimaal noodzakelijk om te kunnen blijven spreken van goede, bereikbare en volwaardige ziekenhuiszorg voor onze regio?
4. Welke gevolgen voorziet het college voor inwoners van Voerendaal wanneer hoog-complexe acute zorg en andere essentiële functies vanuit Heerlen naar Sittard-Geleen worden verplaatst? Wij verzoeken het college om hierbij specifiek in te gaan op: bereikbaarheid en reistijden, de beschikbaarheid van acute zorg, ambulancecapaciteit, kwetsbare en minder mobiele inwoners, sociaaleconomische gezondheidsverschillen en de samenhang met huisartsenzorg en andere regionale zorgvoorzieningen.
5. Over welke feitelijke informatie, onderzoeken, scenariovergelijkingen en risicoanalyses beschikt het college zelf met betrekking tot de keuze tussen Heerlen en Sittard-Geleen? Acht het college deze informatie voldoende onafhankelijk, volledig en openbaar toetsbaar om de maatschappelijke gevolgen voor Parkstad en Voerendaal goed te kunnen beoordelen? Zo nee, welke informatie ontbreekt volgens het college?
6. In het artikel wordt gesteld dat de Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd (verder te noemen: IGJ) in 2023 wel door Zuyderland is geïnformeerd, maar zelf geen inhoudelijk standpunt heeft ingenomen over de keuze voor concentratie in Sittard-Geleen, en dat ook de onafhankelijkheid van het traject van de Regietafel ter discussie kan worden gesteld. Is het college bereid bij Zuyderland, de IGJ en/of andere betrokken instanties te laten verifiëren welke onderdelen van dit feitenrelaas juist zijn en de raad hierover schriftelijk te informeren?
7. Hoe staat het college tegenover het voorstel voor een nieuw, daadwerkelijk onafhankelijk onderzoek door deskundigen die niet betrokken zijn bij Zuyderland of andere direct betrokken zorgpartijen? Is het college

bereid zich hiervoor actief uit te spreken? Zo ja, welke onderwerpen zouden volgens het college in ieder geval in zo'n onderzoek moeten worden meegenomen, bijvoorbeeld op het gebied van zorgkwaliteit, bereikbaarheid, demografie, gezondheidsachterstanden, personele haalbaarheid, financiële uitgangspunten, alternatieve scenario's en de gevolgen van de nieuwe bekostiging van de spoedeisende hulp vanaf 2027?

8. Is het college bereid om, samen met andere Parkstadgemeenten, provincie, Rijk en regionale partners, te bepleiten dat geen onomkeerbare stappen worden gezet die de positie van locatie Heerlen verder verzwakken zolang wezenlijke vragen over onderbouwing, alternatieven en regionale gevolgen niet onafhankelijk en transparant zijn beantwoord? Zo nee, waarom niet?
9. Voerendaal heeft zich aangesloten bij de Ziekenhuisalliantie voor het behoud van ziekenhuiszorg in Parkstad. Hoe beoordeelt het college de huidige meerwaarde van deze samenwerking? Welke concrete acties, overleggen of lobbyactiviteiten heeft het college of de burgemeester de afgelopen periode vanuit of samen met deze alliantie ondernomen, en welke resultaten heeft dit tot nu toe opgeleverd?
10. Ziet het college aanleiding om de samenwerking binnen de Ziekenhuisalliantie te intensiveren, bijvoorbeeld door gezamenlijk een onafhankelijke feitenbasis te laten opstellen, één bestuurlijk standpunt richting Zuyderland en het ministerie van VWS te formuleren en afspraken te maken over gezamenlijke lobby? Is het college bereid de raad daarbij actief te betrekken?
11. Vanaf 1 januari 2027 is beoogd dat bij het geheel of gedeeltelijk beëindigen of opschorten van acute zorg een zwaarwegend advies van de burgemeester van de gemeente waar de zorglocatie ligt onderdeel wordt van het besluitvormingsproces, waarbij ook overleg met burgemeesters van omliggende gemeenten is voorzien. Hoe kijkt de burgemeester van Voerendaal naar de rol die de gemeente Voerendaal in dat kader kan en moet spelen? Is het college bereid hierover vroegtijdig met de burgemeester van Heerlen en andere regioburgemeesters een gezamenlijke positie voor te bereiden? En komt in dit geval hierover tijdig informatie naar de raad?
12. Mocht uit onafhankelijk onderzoek of uit verdere besluitvorming blijken dat de plannen aantoonbaar nadelig uitpakken voor de beschikbaarheid, bereikbaarheid of kwaliteit van zorg voor inwoners van Voerendaal en Parkstad, welke concrete bestuurlijke en politieke stappen is het college dan bereid te zetten? Is het college bereid zich in dat geval publiekelijk richting Zuyderland, zorgverzekeraars, toezichthouders en het Rijk uit te spreken voor behoud van volwaardige ziekenhuis- en acute zorg in Heerlen?
13. Is het college bereid de gemeenteraad periodiek en in ieder geval bij belangrijke nieuwe besluiten of onderzoeksresultaten actief te informeren over dit dossier, zodat de raad zijn kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol tijdig kan vervullen?

Graag zien we op korte termijn een schriftelijke reactie van het college tegemoet!

Met vriendelijke groeten,

Fractie Democraten Voerendaal
Cindy Giesen
Siem van Dinther
Charlyne Bartels
Mark van Grimbergen
Gerben Bouwers